

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่

Assessment of Area Development Program at Lam Thap ADP, Krabi Province

กฤตพร แซ่แง่ สายจันทร์* กัลยกร ภิญโญ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ 2) เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ผลสำเร็จ และผลกระทบ การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งไทรทอง ตำบลลำทับ ตำบลดินอุดม และตำบลดินแดง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็ก ผู้ปกครอง ครู และผู้นำชุมชนโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ได้รับการศึกษาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม และเอื้ออาทรต่อคนรอบข้าง และได้รับการดูแลปกป้องและมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนตามกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพไปถึงความสำเร็จ และพร้อมพัฒนาศักยภาพพึ่งพาตนเอง และเป็นที่พึ่งของครอบครัวต่อไป

คำสำคัญ : การประเมินผล การพัฒนาชุมชน การพึ่งตนเอง ความยั่งยืน

* อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

** อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Abstract

The present study aims to study the operation of Area Development Program at Lam Thap ADP, to develop the potential readiness of the program, and to assess the effectiveness, the achievement, and the impact of the program at Lam Thap ADP.

The data were collected from the subjects living in 4 sub-districts: Thung Saithong, Lam Thap, Din-U-Dom, and Dindaeng. The subjects were children, parents, teachers, and community leaders in the targeted areas. The research instruments were interview, observation, in-dept interview, and group seminar.

The results were found

1. It was found that children had a better chance for education and were able to take part in various learning activities such as field trips. This led the children to better performances. In other words, they were more confident, had more leadership, and more creative.

2. Regarding the potential readiness, parents or community leaders had their own job after the foundation has made the occupation group strong and stable. In the future, the occupation group could become sustainable.

3. World Vision in the cooperation with the community leaders has played an important role on assisting the occupation group by supporting the group to have necessary knowledge and training for their occupation.

Keywords : Assessment, Community Development, Self-Reliance, Sustainability

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และมีความสลับซับซ้อนยากที่จะเข้าใจปรากฏการณ์รอบตัวที่มีการเปลี่ยนแปลง นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม ชุมชนชนบทเปลี่ยนเป็นชุมชนเมืองและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

ไทยในปัจจุบันที่กำลังเผชิญปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะการขาดผู้เลี้ยงดู และการเลี้ยงดูที่ดี ทั้งในด้านอาหาร สภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และจิตใจ ในด้านการให้ความรักความอบอุ่น ความมั่นคง การศึกษาและสภาพแวดล้อม ปัญหาความยากจน และช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน การขาดโอกาสทางการศึกษา และความเสื่อมโทรมของทรัพยากร การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันสะท้อนมุมมองการขยาย

ตัวของประเทศได้ทั้งในด้านความมั่งคั่งและความก้าวหน้าที่ทัดเทียมกับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ขณะเดียวกันความเจริญเติบโตดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางฐานะเศรษฐกิจสังคมอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึงและส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในสังคมที่มีสภาพความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันและคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีเท่าที่ควรและไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ที่เลวร้ายไปกว่านั้นยังมีเด็กซึ่งต้องกลายมาเป็นเด็กที่ด้อยโอกาสรวมอยู่ด้วยจนอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่ตกค้างของการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545-2554 ซึ่งได้กำหนดแนวคิดและทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ให้ความหมายของเยาวชนว่า เป็นบุคคลอายุไม่เกิน 25 ปี นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 กำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวและความเข้มแข็งของชุมชน (นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 เยาวชนจึงเป็นทรัพยากรที่มีศักยภาพ คุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์และวิถีของประเทศไทยตามสมควรได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพและสอดคล้องกับการพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

การพัฒนาชุมชนพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กเยาวชน

และครอบครัวเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) จึงได้เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเด็กเยาวชนและครอบครัวให้มีความพร้อมทุกด้าน ทั้งด้านสุขภาพอนามัย สุขภาพจิต ความสามารถพื้นฐาน การเตรียมอาชีพ และการมีงานทำ แต่การดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวจะต้องได้รับความร่วมมือประสานงานจากสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เป็นต้น เป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการขัดเกลาและหล่อหลอมพฤติกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความประพฤติ การอบรมบ่มนิสัย การแสดงออกทางบุคลิกภาพ อารมณ์ จิตใจ การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น (จรรยา เศรษฐบุตร และคณะ, 2541, 1)

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย อำเภอ ลำทับ จังหวัดกระบี่ ADP (Area Development Programme) เป็นองค์กรหนึ่งที่ทำนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้ได้รับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพตามสิทธิขั้นพื้นฐานและการคุ้มครองให้พ้นจากการเอารัดเอาเปรียบของบุคคลและสังคม โดยยึดมั่นตามแนวนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานซึ่งมีแนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจนแบบองค์รวม ผ่านการดำเนินงาน

โปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับเพื่อให้เด็ก ครอบครัว และชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเช่นเดียวกับแนวคิดการศึกษาที่มีรากฐานมาจาก Progressive Education ที่ จอห์น ดิวอี้ (Dewey, 1963) เป็นบุคคลคนสำคัญที่ทำให้เกิดแนวคิดนี้ขึ้นมา ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือให้เด็กเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (Child-Centered Education) ทุก ๆ ด้าน อันได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ที่ก่อให้เกิดการพึ่งตนเองและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

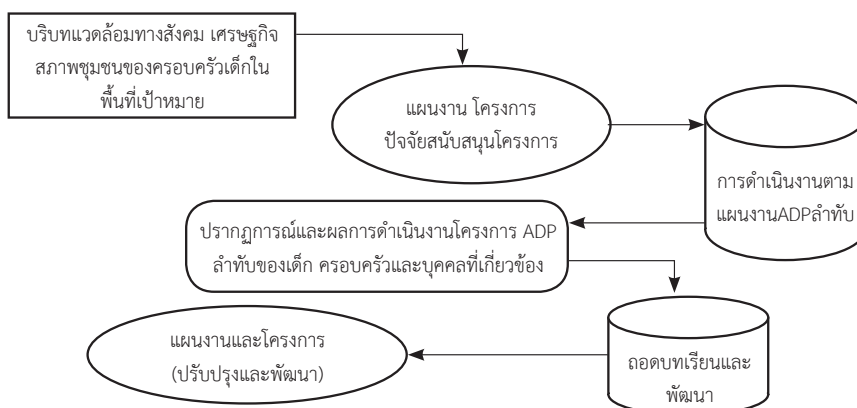
ADP ลำทับได้กำหนดกรอบมาตรฐานแนวทางในการพิจารณาดำเนินการภายใต้แนวคิดการพัฒนาด้วยการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตอย่างครบบริบูรณ์ ภายใต้หัวข้อหลัก “เด็ก-ครอบครัว อยู่ดีมีสุข” (Child and Family Wellbeing) ซึ่งจะมุ่งเน้นในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (1) เด็กจะได้รับการพัฒนา และ ปกป้องในด้านสุขภาพอนามัยการศึกษา คุณธรรม และ จริยธรรม (2) ครอบครัว จะมีส่วนร่วมและพัฒนาความพร้อมในด้านต่าง ๆ ต่อการดำเนินชีวิต และ พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงเป็น

สมาชิกที่มีคุณภาพ มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาในชุมชนได้ (3) มุ่งให้เกิดผลกระทบกับคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้มีความพร้อมและเข้มแข็งเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรที่จะมารองรับในการแก้ไขปัญหาของชุมชนพัฒนาเครือข่ายการดำเนินการร่วมของชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างพลังความเข้มแข็ง (Empower) ให้ชุมชนมีขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนสามารถพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ
2. เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ผลสำเร็จ และผลกระทบ การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยการประเมินผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิเคราะห์ เพื่อนำมาสังเคราะห์ ถอดบทเรียนหา รูปแบบการพัฒนา โดยใช้กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพื้นที่เป้าหมาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการดำเนินงานอย่างเป็นทางการ โดยการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน และบุคคลในพื้นที่ดำเนินการ
2. สัมภาษณ์ข้อมูลภาคสนาม บริบทแวดล้อม ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสรุปบทเรียนจากปัจจัยนอกเหนือการควบคุม ด้วยเทคนิค PLP (Public Land Use Planning) ด้วยกระบวนการวิเคราะห์แบบมีส่วนร่วม
3. ศึกษาปัจจัยจากการดำเนินงานขับเคลื่อนของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตอบสนองนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็ก ครอบครัว และชุมชน ด้วยเทคนิค AAR (After Action Review)
4. ศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแบบมีส่วนร่วมด้วยเทคนิค AAR (After Action Review) เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์งานที่ผ่านมา
5. นำเสนอกรอบร่างรายงานผลการศึกษา พร้อมรับการวิพากษ์ แล้วนำผลไปตรวจ สอบซ้ำเพื่อปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาที่คลาดเคลื่อน
6. เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือเด็ก และครอบครัวในอุปการะโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ ประกอบด้วย 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งไทรทอง ตำบลลำทับ ตำบลดินอุดม และ ตำบลดินแดง อำเภอลำทับจังหวัดกระบี่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. เด็กและครอบครัวในความอุปการะ โปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ
2. ครูประถมและครูมัธยมที่ปฏิบัติงานการประเมินการดำเนินโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ
3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน (ผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ อาสาสมัครและสหกรณ์) ที่ปฏิบัติงานในโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ
4. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสำรวจ สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และแบบมีส่วนร่วม เป็นระยะๆ แล้วบันทึกภาพปรากฏการณ์ เหตุการณ์ที่น่าสนใจไว้
2. การสัมภาษณ์และการสังเกตอย่างมีแบบแผน โดยการสังเกตสภาพแวดล้อมการศึกษา สภาพพื้นที่ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรม โปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ถึงประเด็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ โดยสนทนาสอบถามรายละเอียด มีการนำเอาภาพปรากฏการณ์บางภาพให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายรายละเอียด

4. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ศึกษาได้เชิญผู้เกี่ยวข้อง มาสนทนากลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นปัญหาร่วมกัน เพื่อการสังเคราะห์ภาพรวมของการดำเนินกิจกรรมโปรแกรมการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ และสรุปประเด็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคลและสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกตปรากฏการณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปสังเกตปรากฏการณ์ และถ่ายรูปเป็นหลักฐาน และใช้แบบบันทึกปรากฏการณ์ และการสนทนาวិเคราะห์ (Focus Group Discussion) เป็นวิธีการศึกษาวิจัยแบบหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ที่ศึกษาจะทราบถึงทัศนคติและพฤติกรรมของกลุ่มประชากรเป้าหมาย ได้แสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การสนทนานั้นมีการสนทนาในระดับลึกในแต่ละประเด็น

สรุปผลการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชน เป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ การดำเนินงานในโครงการครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ 2) เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพผลสำเร็จ และผลกระทบ การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาการดำเนินงานโครงการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ พบว่า การเข้าถึงคุณภาพการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมาก ซึ่งสังเกตได้หลังจากที่เด็กได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เช่นการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ทำให้เด็กสามารถเล่าประสบการณ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมให้ผู้ปกครองและชุมชนได้สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งปัจจุบันมูลนิธิศุภนิมิตเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษา จึงทำให้เด็กมีบทบาทต่อกิจกรรมได้อย่างชัดเจน เช่น ทำให้เด็กมีความกล้าแสดงออก มีความเป็นผู้นำ และมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัด

กระบี่พบว่า ผู้ปกครอง หรือผู้นำชุมชน ได้มีอาชีพหลังจากที่มูลนิธิศุภนิมิตฯ เข้ามาสนับสนุนถึงแม้ไม่มีรายได้จำนวนมากถึงกับอยู่อย่างสบาย แต่ก็ดีกว่าเดิมมีการกู้ยืมหนี้้นอกระบบน้อยลง ในขณะที่เดียวกันชุมชนก็มีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการในการพัฒนาและการบริหารงานกลุ่มโดยมีกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งและมั่นคง คือ กลุ่มเครื่องแกง สามารถทำให้เป็นกลุ่มอาชีพที่ยั่งยืนทำได้ต่อเนื่อง เพราะเมื่อมีปัญหาก็สามารถปรึกษาเจ้าหน้าที่ได้

3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ผลสำเร็จและผลกระทบ การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ พบว่า ผู้นำชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้ใหญ่บ้านโดยการทำงานร่วมกับมูลนิธิศุภนิมิตฯ มีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือตามกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้แก่กลุ่มอาชีพเพื่อให้แต่ละกลุ่มสามารถมีส่วนร่วมทำงานกับหมู่บ้าน โดยการทำงานแบบเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในหมู่บ้าน จึงทำให้การดำเนินงานของมูลนิธิศุภนิมิตฯ ได้รับการตอบรับในระดับดีมาก จึงทำให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชน เป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่ โดยใช้กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืน ADP ลำทับ จังหวัดกระบี่

1. การเข้าถึงคุณภาพการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากซึ่งสังเกตได้หลังจากที่เด็กได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เช่นการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ทำให้เด็กสามารถเล่าประสบการณ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมให้ผู้ปกครองและชุมชนได้สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งปัจจุบันมูลนิธิศุภนิมิตฯ เข้ามาสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษา จึงทำให้เด็กมีบทบาทต่อกิจกรรมได้อย่างชัดเจน เช่น ทำให้เด็กมีความกล้าแสดงออก มีความเป็นผู้นำ และมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. การพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพ ผู้ปกครอง หรือผู้นำชุมชน ได้มีอาชีพหลังจากที่มูลนิธิศุภนิมิตฯ ทำให้กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็งและมั่นคง สามารถทำให้กลุ่มอาชีพเกิดความยั่งยืนต่อไป

3. ผลสำเร็จ และผลกระทบ ผู้นำชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้ใหญ่บ้านโดยการทำงานร่วมกับมูลนิธิศุภนิมิตฯ มีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือตามกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้แก่กลุ่มอาชีพเพื่อให้แต่ละกลุ่มสามารถมีส่วนร่วมทำงานกับหมู่บ้าน โดยการทำงานแบบเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งให้กับคนในหมู่บ้าน จึงทำให้การดำเนินงานของมูลนิธิศุภนิมิตฯ ได้รับการตอบรับในระดับดีมาก จึงทำให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นที่แบบพึ่งตนเองและยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. มูลนิธิศุภนิมิตฯ อาสาสมัคร ผู้นำชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์กับกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อความ

ยั่งยืนต่อไป

2. ชุมชนควรสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นๆ ในการรองรับทางด้านการตลาดให้กับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งการจดสิทธิบัตรให้เป็นสินค้าของชุมชนต่อไป

3. ชุมชนควรจัดพื้นที่หรือสนามกีฬา สนามออกกำลังกายเพื่อให้เด็กและชุมชนเพื่อ

เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อลดปัญหา ยาเสพติดและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ครอบครัว และชุมชน

4. ชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ช่วงปิดภาคเรียนโดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้นอกห้องเรียน หรือการทัศนศึกษาเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2549). **นวัตกรรมแก่นใจ เล่มที่ 1 : การจัดการความรู้สำหรับนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- นภาพร หะวานนท์และคณะ. (2550).**ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พรเพ็ญ ทับเปลี่ยน. (2543). **การวิเคราะห์การอยู่รอดของชุมชนในระบบเศรษฐกิจเพื่อการค้า**. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2549). **การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริลักษณ์ ยิ้มประสาทร. (2548). **กระบวนการค้นพบใหม่กับการเรียนรู้ของชุมชน**. กรุงเทพฯ : โครงการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข.
- อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์. (2548). **การศึกษาชุมชนเชิงพหุลักษณะ:บทเรียนจากวิจัยภาคสนาม**. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้สู่ชุมชนเป็นสุข (สรส.) .
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2544). **วิธีคิดเชิงซ้อนในการวิจัยชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Barnett, H.G. (1953). **Innovation : The basis of cultural change**. New York : Mc Graw-Hill.
- Barney G.G. (1978). **Advances in the methodology of grounded theory theoretical sensitivity**, San Francisco : University of California.
- Best, J.W. and Kahn V. (2006). **Research in education**. Chicago : University of Illinois at Chicago.
- Craig. (1997). **What is experiential learning** Retrived May 10, 2014 from [http: Home.uleth.ca/-eraisj/whatis.htm](http://Home.uleth.ca/-eraisj/whatis.htm).
- Finberg, H.P.R.,ed. (1962). **Approaches to history, a symposium**. Toronto : University of Toronto Press.
- Skager, R. (1979) **Curriculum evaluation for lifelong education**.Toronto : Pergamon Press.
- Stake, R.E. (1975) **The countenance of educational evaluation : A responsive approach**. Columbus, Ohio: Charles E. Merrill.